

SEUDULLISEN TYÖLLISYYDENHOIDON SUUNNITTELU

Yh 121 § Lounais-Hämeen seudun kohtaanto-ongelma pahenee. Avointen työpaikkojen määrän voimakkaasta kehityksestä huolimatta pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvussa. Työnantajilla on rekrytointivaikeuksia lähes kaikilla toimialoilla ja tilanteen arvioidaan edelleen vaikeutuvan monesta syystä johtuen. Työllisyydenhoidon palveluita tulee tavoitteellisesti ja kiireellisellä aikataululla yhteisesti kehittää ja tehdä toimenpiteitä, joilla turvataan osaavan työvoiman saanti paikallisille yrityksille.

Yhtymähallitus on käsitellyt kokouksissaan 21.4.2021 35§ ja 21.9.2021 104 § seudullisen työllisyydenhoidon kokonaisuutta. Huhtikuun kokouksessaan yhtymähallitus päätti lähettää esitellyn sopimuskokonaisuuden käsiteltäväksi Forssan kaupunginhallitukselle, Humppilan kunnanhallitukselle, Jokioisten kunnanhallitukselle, Tammelan kunnanhallitukselle ja Ypäjän kunnanhallitukselle. Tavoitteena oli solmia aiesopimus jokaisen kunnan ja Lounais-Hämeen koulutus- kuntayhtymän välillä suunnittelun edistämiseksi toukokuun 2021 aikana.

Aiesopimukset solmittiin tavoitteiden mukaisesti kuntien ja LHKK:n välille ja osapuolet sitoutuivat määrittelyvaiheen toteuttamiseen. Aiesopimuksen avulla tuetaan suunnittelutyötä kuluvana vuonna ja sen tavoitteena on saada aikaan vähintään allianssisopimus ja sen lisäksi joidenkin kuntien kanssa mahdollisesti myös palvelusopimus. Kyseisen määrittelyvaiheen kestoksi arvioitiin 3-6 kuukautta.

Suunnittelutyötä on edistetty sopimuksen mukaisesti tämän jälkeen jokaisessa viidessä kunnassa. Aiesopimuksen tavoitteen toteuttamiseksi LHKK on selvittänyt kuntakohtaisesti työllisyydenhoidon mm. resurssi-, suorite-, mittari- ja laatu-tietoa. Tämän lisäksi jokaisen kunnan nimeämiä edustajia on tavattu lisätietojen saamiseksi ja tavoitteiden täsmentämiseksi puolin ja toisin erillisissä tapaamisissa. Kaikkien kuntien pajoihin on tutustuttu myös käytännön tasolla paikan päällä, keskustellen kehittämisajatuksista myös pajoilla ja ohjaustehtävissä työskentelevän henkilöstön kanssa. Tämän lisäksi on perehdytty erityisesti FSHKY:n palveluiden järjestämiseen osana kokonaisuutta.

Lounais-Hämeen kuntien työllisyydenhoidon pajat

Kaikki viisi kuntaa järjestävät pajatoimintaa osana työllisyydenhoidon toimenpiteitä. Ne nähdään kaikissa kunnissa tärkeänä lähipalveluna. Forssassa paja- vaihtoehtoja on enemmän kuin muissa kunnissa. Neljässä muussa kunnassa tilanne on hyvin samankaltainen kuntakohtaisesti sekä resursseiltaan, tiloiltaan ja palveluiltaan. Asiakasmäärät vaihtelevat suuresti ja ovat kaikissa kunnissa laskemaan päin, monesta syystä johtuen. Asiakasohjauksen tehostamista kävattiin joka kunnassa, jotta pajojen käyttöasteita voitaisiin nostaa ja ohjausresurssi ja kapasiteetti saataisiin täysimääräiseen käyttöön.

Pajojen yhteistyötä kannattaa kehittää tavalla tai toisella. Niissä olisi mahdollisuuksia tilojen ja palveluiden yhteiskäyttöön, erilaisten ammatillisten

painotusten valitsemiseen, henkilöstön käyttämiseen toistensa sijaisena ja profiilin nostoon asiakaskunnan keskuudessa. Keskeistä olisi kuitenkin luoda selkaiset toimintamallit, jotka johtaisivat säännöllisesti käytävään uraohjaukseen ja keskusteluun työllistymismahdollisuuksista. Niiden painopisteitä kannattaisi kehittää muutoinkin vahvemmin yhdessä työelämän kanssa työllistymistä edistävaksi. Asiakaslähtöisyyttä olisi hyvä tehostaa mahdollisuuksia kartoittamalla ja aidolla tuella asiakkaan lähtötilanne ja tavoitteet huomioiden.

Lounais-Hämeen työllisyydenhoidon verkoston yhteistyö

Verkostoon kuuluu 12 julkista organisaatiota; 5 kuntaa ja 7 muuta elinvoiman kehittämisen kannalta keskeistä toimijaa. Yhteistyö vaatii kehittyäkseen selkeät yhteiset toimintatavat, tavoitteet ja mittarit. Resursointia tulee kehittää yhteistyössä vastaamaan eri vaiheiden tarpeisiin. Palveluprosesseissa toimivan henkilöstön uraohjaamisen taitoja ja valmiuksia tulee kehittää, jotta he osaavat käyttää koko verkoston tarjoamia mahdollisuuksia hyväkseen asiakaspalvelussa. Tavoitteena on innostaa ja kannustaa työttömiä eteenpäin elämässään, se vaatii aikaa ja osaamista henkilöstöltä. Se on verkoston onnistumisen avainasia.

Koulutuskuntayhtymän roolina on kehittää verkostotyötä eteenpäin, jopa innovatiiviseksi ja uudenaikaiseksi ratkaisuksi, jota ei muualla maassa ole. Verkoston yhteistyö on tärkeää seudun elinvoiman ja menestymisen kannalta. Verkostomallia on esitelty eri yhteyksissä TEM:n ja TE-toimiston edustajille, koulutuksen johdon verkostoille, eri työllisyydenhoidon verkostoille ja kumppaneille, maakuntaliiton edustajille ja monelle eri kuntatoimijalle. Malli on saanut poikkeuksetta arvostusta innovatiivisuudestaan ja asiakaslähtöisyydestään. Mikä tärkeintä, sen tavoitteet ja organisointimalli vastaavat suunnitteilla olevan TE2024-palvelu-uudistuksen tavoitteita, jonka myötä valtio on siirtämässä työllisyydenhoidon palveluita kuntien hoidettavaksi.

Verkoston toimijoiden kesken olisi tärkeää solmia allianssisopimus yhteistyöstä ja perustaa ohjausryhmä tavoitteiden määrittämistä ja seurantaa varten. Tämä tulisi tehdä joka tapauksessa yhteistyön edistämiseksi. Useat organisaatiot ovat jo tahoillaan hyväksyneet allianssisopimuksen solmimisen.

Sopimusrakenne kuntien kanssa

LHKK ja kunnat ovat sopineet aiesopimuksen perusteella aloittavansa neuvottelut allianssisopimuksen ja sen lisäksi mahdollisesti myös palvelusopimuksen solmimiseksi. Sopimusvaihtoehtojen sisältö on esitelty alla ja luonnokset ovat liitteenä. Ne voidaan solmia molemmat yhdessä tai vaihtoehtoisesti ainoastaan allianssisopimus.

- 1) **Allianssisopimus** solmittaisiin koko verkoston jäsenten, allianssin, kesken. Allianssisopimus ei edellytä taloudellisia velvoitteita tai organisaatioiden vastuiden muuttumista. Organisaatiot (12) osallistuvat toimintaan

määrittelemillään resursseilla. Keskeistä on, että sovitaan yhteinen työskentelyn tapa: asiakaspalveluprosessi verkoston toimijoiden kesken. Allianssisopimuksen voimaantuloksi esitetään mahdollisuuksien mukaan 1.1.2022.

Allianssisopimuksen osapuolina ovat myös nykyiset yhteistyötahot Hämeen TE-toimisto, Kela, Hämeen ELY, Forssan Seudun Hyvinvointikuntayhtymä sekä Forssan Yrityskehitys Oy. Allianssisopimuksen tarkoituksena on saavutetun yhteisymmärryksen jälkeen toimia kehikkona LHKK:n ja yksittäisien kuntien välisille palvelusopimuksille.

- 2) **Palvelusopimus** solmittaisiin LHKK:n ja sellaisen kunnan kanssa, jonka kanssa sovitaan pajatoiminnan organisoinnista. Koska sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on vielä täsmentymätön mm. kuntouttavan työtoiminnan käytännön järjestelyiden osalta, tulee varautua muutoksiin vuoden 2022 aikana. Yhteistyösuunnittelua kannattaa edistää ja esityksenä palvelusopimukseen on, että LHKK hoitaa kunnan pajatoiminnan lähipalveluna ja verkostoyhteistyötä johdettaisiin kunnan paja- ja ohjaushenkilöstön työjohto-oikeuden siirtämisellä koulutus kuntayhtymään.

Tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa kunnan alueelle nykyisen työpajatoiminnan resursseja ja toimitiloja sekä muita kunnan järjestämiä palveluja hyödyntävä kokonaisuus.

Sopimuksen mukaan LHKK vastaa kokonaispalveluna työpajapalveluiden organisoinnista, ohjauksesta ja resursoinnista kunnan omistamassa/hallitsemassa kiinteistössä. Kokonaispalveluihin kuuluu toiminnan suunnittelu, koordinointi sekä kehittäminen sekä kunnan henkilöstön työjohto. Henkilöstön työ- tai virkasuhde kuntaan säilyy ja kunta vastaa kyseisen henkilöstön henkilöstökuluista. Työjohto-oikeuden sisällöstä ja käytännön toteutuksesta sovitaan kunnan kanssa erikseen.

Mikäli kunnan henkilöstöä halutaan myöhemmässä vaiheessa siirtää liiketoimintasiirrolla kuntayhtymän palvelukseen, siitä neuvotellaan ja sovitaan erikseen.

Kunta vastaa edelleen työmarkkinatuen kuntaosuudesta. Tavoitteena on kuitenkin työmarkkinatuen kuntaosuuden pieneneminen sekä työllisyysasteen paraneminen ja hyvinvoinnin lisääntyminen alueella.

LHKK:n koordinointi- ja toiminnanohjauspalvelut katetaan vuonna 2022 koulutus kuntayhtymälle myönnetyllä hankerahoituksella. LHKK ei veloita kunnalta palvelusta tässä vaiheessa vuonna 2022 mitään. Vuoden 2022 aikana toimintoja tarkastellaan suhteessa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin ja laaditaan jatkosopimus, mikäli kehitettävään palvelumalliin ollaan valmiita sitoutumaan.

Palvelusopimuksessa sovittaisiin kuntakohtaisesti esim. tavoitteista ja mittareista sekä vastuista. Kunnan henkilöstö olisi edelleen virka- tai

työsuhteessa kuntaan. Sopimuksen kestoksi esitetään 1.3.-31.12.2022 ja ensi vuoden aikana laadittaisiin jatkosuunnitelma vuodesta 2023 eteenpäin.

Palvelujen yhteisellä seudullisella organisoinnilla tavoitellaan mm.

- a. Tilojen käytön optimointi: mahdollisesti 5 kuntaa ja LHKK
- b. Koulutuksen vieminen kaikkien pajojen arkeen, opinnollistaminen
- c. Koko alueen pajat yhteisessä asiakkaiden käytössä
- d. Pajojen profiloituminen
- e. Pajahenkilöstön yhteiset tavoitteet ja niiden seuranta
- f. Pajahenkilöstön yhtenäinen koulutus
- g. Tiettyjen kohderyhmien, esim. nuorten palveluiden vahvistaminen koko alueella

LHKK voi käynnistää organisoinnin vain yhden, useamman tai kaikkien kuntien kanssa. Yksittäisen kunnan poisjäänti ei siis vaikuttaisi siten, että kokonaisuuden eteneminen keskeytyisi.

Allianssisopimus ja palvelusopimuksen luonnos ovat liitteenä. Palvelusopimuksen täsmennykset sovittaisiin erikseen jokaisen kunnan kanssa.

LHKK:n toimenpiteet

LHKK:n oma pajatoiminta käynnistyy vuoden 2022 alkupuolella. LHKK perustaa ammatillista pajatoimintaa erityisesti oppivelvollisuuslainsäädäntöön liittyen, ja ensimmäisessä vaiheessa paja suunnitellaan metalli-, hoiva-, ravintola- ja kiinteistöpalvelualoille sekä puhdistuspalvelualalle. Näitä aloja yhdistää krooninen työvoima- ja opiskelijapula. LHKK:n pajat ovat verkoston organisaatioiden asiakkaiden käytettävissä ja niiden palvelutarjontaa kehitetään mahdollisimman tavoitteelliseksi ja systemaattiseksi osaamisen kehittymisen kannalta. Tämä kehitystyö tullee heijastumaan myös kuntien järjestämien työpajojen toimintaan siten, että palveluiden tuotteistaminen kannattaa tehdä koko verkostoa silmällä pitäen.

LHKK on valtiosuuskelppoinen myös nuorten työpaja- ja etsivän nuorisotyön rahoituksille. Koulutuskuntayhtymä hakee näitä tarkoituksia varten rahoitusta Aluehallintovirastosta vuodelle 2022. LHKK hakee myös verkostolle ESR- tai muuta soveltuvaa rahoitusta. Näiden lisäksi LHKK on jo hakenut myös työllisyyspoliittista avustusta maahanmuuttajataustaisten henkilöiden ja osatyökykyisten työllistymisen edistämiseksi.

Esityksenä on myös, että LHKK liittyy Into ry:n jäseneksi (ent. Valtakunnallinen työpajayhdistys ry.). Into ry toimii valtakunnallisesti työpajakentän ja etsivän nuorisotyön piirissä kehittäen ja kouluttaen. Jäsenet pääsevät osaksi valtakunnallista verkostoa ja saavat maksutta käyttöön Sovari-mittariston, jolla kartoitetaan asiakkaan/opiskelijan sosiaalista vahvistumista palvelun aikana. Jäsenyyden hinta on 400e/v.

Yhtymähallitus

121 §

16.11.2021

8

Yhtymäjohtaja:

Kokouksessa käsitellään aiesopimusten mukaisen tiedonkeruun pohjalta muodostettu työllisyydenhoidon jatkosuunnitelma.

1. Yhtymähallitus hyväksyy edellä esitetyn toimintasuunnitelman ja aikataulun
2. Lähetetään allianssi- ja palvelusopimus käsiteltäväksi Forsan kaupunginhallitukselle, Humppilan kunnanhallitukselle, Jokioisten kunnanhallitukselle, Tammelan kunnanhallitukselle ja Ypäjän kunnanhallitukselle. Tavoitteena on solmia allianssisopimus jokaisen kunnan ja verkoston välillä. Tavoitteena on myös mahdollisesti solmia palvelusopimus kunnan ja Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän välillä.

Allianssisopimus tulisi saattaa voimaan 1.1.2022 alkaen ja palvelusopimuksen osalta aikatauluksi esitetään 1.3.2022, jotta tarvittavat kuntakohtaiset täsmennykset ehditään tehdä alkuvuoden aikana.

3. Lähetetään asia myös Someron kaupunginhallitukselle ja Urjalan kunnanhallitukselle tiedoksi.
4. Hyväksytään rahoitusten haku Aluehallintovirastosta nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön tarkoituksiin, joilla tuetaan erityisesti oppivelvollisuuslainsäädännön toimeenpanoa.
5. Hyväksytään LHKK:n liittyminen Into ry:n jäseneksi

Yh 121 § Päätös: Hyväksyttiin.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Forssassa 22.11.2021

Susanna Vähä-Herttua

Susanna Vähä-Herttua
Hallintoasiantuntija